

HZ. İSA (A.S) NASIL GELECEK?

İnsanların doğru yolu bulabilmeleri ve yaratılış gayelerine göre hayatlarını tanzim edebilmeleri için, peygamberler gönderilmektedir. Hadislerde yaklaşık 124.000 peygamberin geldiğinden bahsedilmektedir. Cenab-ı Hak (c.c) insanların sahipsiz ve kılavuzsuz kalmamaları için, her zaman ve mekana peygamberler göndermiş, insanları irşad eden bu kutlu kişilere mucizeler, dillerine hikmetli sözler, yüzlerinde nuraniyet ve ellerine de kitaplar veya suhuflar vermiştir.

Bu kutlu peygamberlerin hepsi aynı makamda değildir. Peygamberlerin başında, Ulu- l azm dediğimiz en büyük peygamberler gelmektedir. Bunlardan birisi de Kur’anda **İbn-i Meryem** ve **Mesih** olarak anılan Hz. İsa (a.s)’dır.

Hz. İsa (a.s) Peygamberimiz (a.s.m) gibi, ömrünün sonlarına kadar, hak dini, Allah’ın birliğini ve imanın esaslarını insanlara anlatmış ve bütün sıkıntılara rağmen tebliğ vazifesinden bir an bile durmamıştır. Davasındaki sebat, sadakat ve samimiyeti düşmanları olan Yahudilerin kinlerini ve düşmanlıklarını daima artırıyordu. Bu nedenle Yahudiler, O’nun (a.s) vücudunu ortadan kaldırmaya karar verip, bu uğurda yapılması gereken her türlü planı yapmaya ant içtiler.

Hz. İsa’nın (as) ve havarilerin yerini bulması için **Tatyanos (Yuda)** isimdeki bir münafığı görevlendirdiler. Mekanları tespit edildikten sonra, orayı dört bin kişiye yakın bir toplulukla kuşatıp, dost olarak bilinen fakat hakiki iman etmemiş olan Yuda’yı da içeriye gönderdiler. Yuda içeride kimseyi bulamadı. Bunu haber vermek için dışarı çıktığında, Cenab-ı Hak (c.c) onun yüzünü Hz. İsa (as)’a benzetti. Yahudiler onu gördüklerinde, Hz. İsa (as)’ı bulmanın verdiği sarhoşlukla onun feryatlarını dinlemeden alıp götürdüler. Yuda’nın **“Ben İsa değilim.”** demesine kimse aldırmaz etmeden, onu çarmıha gerip öldürdüler. Bu durumu Kur’an-ı Kerim şu şekilde haber vermektedir:

“Biz, 'Allah'ın Resulü Meryem oğlu Mesih İsa'yı gerçekten öldürdük.' demeleri nedeniyle de (onlara böyle bir ceza verdik.) Oysa onu öldürmediler ve onu asmadılar. Ama onlara (onun) benzeri gösterildi. Gerçekten onun hakkında anlaşmazlığa düşenler, kesin bir şüphe içindedirler. Onların bir zanna uymaktan başka buna ilişkin hiçbir bilgileri yoktur. Onu kesin olarak öldürmediler.” (Nisa, 4/157)

Çalışmamızın ileriki kısımlarında, Hz. İsa (as)’ın tekrar geleceği ile ilgili delilleri vermeye çalışacağız. Burada İsa (as)’ın niçin geleceği ile ilgili meseleyi tahlil etmeye

gayret edeceğiz. Bilindiği gibi, şu anda dünya üzerinde bulunan Hristiyanların sayısı ve maddi kuvvetleri epey fazladır. Dünya nüfusunun büyük bir bölümü Hristiyan olmakla beraber, maddi bakımdan dünyanın en zengin ve varlıklı insanları yine onlardır.

Madem Allah'ın (c.c) imtihan için gönderdiği insanlara daima yol gösterecek peygamberleri göndermesi değişmez bir ilahi kanundur. Hem madem en az sayıdaki toplumlara da zamanında peygamberler gönderilmiştir. Hem madem İsa (as)'ın ümmeti olup, yanlış bir itikat taşıyan ciddi bir potansiyel toplum var. Hem madem ahir zamanda Müslümanların deccal ve süfyan denilen din düşmanlarına karşı koymaları zorlaşmış ve onlara yardımcı olacak ciddi bir kuvvet lazım olmuştur. Hem madem Hz. İsa (a.s)'ın ahir zaman peygamberi Hz. Muhammed (a.s.m)'in ümmeti olmak istemesi ve bunun için ısrarla dua etmesi meşhurdur.(1)

Elbette **Hakim, Rahim** ve **Adil** olan Allah (c.c), hem Hristiyanların hak dine kavuşmaları hem Müslümanların ciddi bir kuvvete sahip olup şer kuvvetlere galip gelmeleri ve hem de Hz. İsa (a.s)'ın duasının kabulü için, O kutlu zatı (a.s) yine dünyaya göndermesi hikmet, rahmet ve adaletin gereğidir.

Hz. İsa (a.s)'ın Dünyaya tekrar teşrif edeceğinin delilleri: Hz. İsa (a.s)'ın dünyaya tekrar döneceği ile ilgili olarak ilim dünyasında, çok farklı yorumlar yapılmaktadır. Bazıları, Cenab-ı Hakkın (c.c) böyle bir adetin daha önce cereyan etmediği ve Peygamberimiz (a.s.m)'in son peygamber olduğunu ilan eden ayet-i kerimeyi delil getirerek hiç gelmeyecek demektirler. Bazıları da **“Evet Hz. İsa (a.s) gelecek, fakat şahsı itibariyle değil feyiz ve bereketinin dünyaya gelmesi ve bunun neticesinde Hristiyanlığın tahrifattan sıyrılıp safileşmesi olarak gelecek.”** diyorlar. Bazıları ise hem ayetlere, hem hadislerle ve hem de muhakkik alimlere dayanarak, Hz. İsa (a.s)'ın hem beşer ve hem de şahs-ı manevi olarak dünyaya teşrif edeceğini ifade etmektedirler. Bu makamda şu konuyu açıklığa kavuşturmakta fayda vardır. O da Hz. İsa (a.s)'ın gelişi bir peygamber olarak değil, bir veli ve ümmet-i Muhammed (a.s.m)'dan bir ferd olarak gerçekleşecektir.

1. Kur'an Ayetlerinden Deliller:

“Hani Allah, İsa'ya demişti ki: 'Ey İsa, doğrusu seni ben vefat ettireceğim ve seni kendime yükselteceğim, seni inkar edenlerden temizleyeceğim ve sana uyanları kıyamete kadar inkara sapanların üstüne geçireceğim. Sonra dönüşünüz yalnızca banadır, hakkında anlaşmazlığa düştüğünüz şeyde aranızda ben hükmedeceğim.'” (Al-i İmran, 3/55).

Müfessirlerimiz bu ayetten Hz. İsa (a.s)'ın dünyaya tekrar teşrif edeceğinin sonucunu çıkarmaktadırlar. Şöyle ki: bu ayette kıyamet vaktinde Hz. İsa (a.s)'a tabi

olan ve inkarcılara galip gelecek bir topluluktan bahsedilmektedir. Kendi zamanında bulunan havarilerin az ve mağlup olması, kendisinden sonra gelenlerin yaklaşık 300 sene yine sefalet ve mağlubiyet içerisinde olması ve ondan sonra gelenlerinde itikadi olarak ciddi bozulması gösteriyor ki, burada kastedilen topluluk kıyamete yakın zuhur edecek bir topluluktur. Bu topluluğun safileşmesi ve hak dine girmesi de kendi kendine olmayacağına göre, bu işi yapacak zatın Hristiyanların reddedemeyeceği harika bir zat olabilir ki, O da Hz. İsa (a.s)' dır. Çünkü ayetin "sana uyanları kıyamete kadar inkara sapanların üstüne geçireceğim" kısmı, Hz. İsa (a.s)'a inanan ve kıyamete kadar yaşayacak olan bir topluluğu haber vermektedir. Şüphesiz ki bu topluluk, Hz. İsa (a.s)'ın yeryüzüne tekrar gelişiyle ortaya çıkacaktır. Ve tekrar dünyaya gelişi sırasında bu kutlu insana tabi olanlar, kıyamete kadar inkar edenlere üstün kılınacaktır.

“Andolsun, Kitap Ehlinden, ölmeden önce ona inanmayacak kimse yoktur. Kıyamet günü, o da onların aleyhine şahit olacaktır.” (Nisa, 4/159).

Müfessirlerimizin bir kısmı, yukarıdaki ayette yer alan **"ölmeden önce ona inanmayacak kimse yoktur"** ifadesinde geçen **"ona"** zamiri için, Hz. İsa (a.s)'dan bahsedildiğini savunuyorlar. Çünkü bu ayet-i kerimeden evvelki, Nisa suresi 157. ve 158. ayetler doğrudan doğruya Hz. İsa (a.s)'dan bahsetmektedirler. Bu ayetlerin devamı olarak gelen 159. ayette de hem devamlılıktan ve hem de manadan yola çıkarak **"o"** zamirinin, Hz. İsa (a.s)'a işaret ettiğini ifade ederler. Çünkü, Hz. İsa (a.s) zamanında yaşayan ehl-i kitab insanlar, sadece Yahudilerdi. Yahudilerin de Hz. İsa (a.s)'a inanmadıkları ve düşman oldukları da aşikardı. Öyleyse bütün ehl-i kitab olanların kendisine iman edecekleri bir zamanı ayet bize haber veriyor. Madem şimdiye kadar böyle bir hadiseye rastlayamıyoruz. Öyleyse kıyamete yakın Hz. İsa (a.s)'ın tekrar geleceği ve insanları irşad edeceği kesinlik kazanmaktadır. Bu ayet hakkında alim sahabelerden Abdullah bin Abbas (r.a) **"Bu ayet, Meryem oğlu İsa'nın ortaya çıkışına delildir... Bütün Ehl-i Kitap Hz. İsa'nın ölümünden önce ona iman edecektir."** demiştir. Katade (r.a), bu ayeti yorumlarken: "Hz. İsa indiği zaman bütün insanlar ona iman edecek ve o kıyamet gününde de onlara şahit olacaktır."(2) diyor.

“Allah şöyle diyecek: 'Ey Meryem oğlu İsa, sana ve annene olan nimetimi hatırla. Ben seni Ruh'u'l-Kudüs ile destekledim, beşikte iken de yetişkin iken de insanlarla konuşuyordun. Sana Kitab'ı, hikmeti, Tevrat'ı ve İncil'i öğrettim...' (Maide, 5/110; aynı mealde ifadeler Al-i İmran, 3/45-48)

Müfessirlerimiz, bu Ayet-i kerimeler de geçen **“kitab”** kelimesinin doğrudan kur’ana işaret ettiğini, bundan da Hz. İsa (a.s)’ın Kur’anı talim edeceği ve okuyacağı belirtilmektedir. Çünkü, başka ayetlerde Kur’an için **“kitab”** tabiri kullanılmaktadır. Mesela, **“Allah... O'ndan başka ilah yoktur. Diridir, kaimdir. O, sana Kitab'ı Hak ve kendinden öncekileri doğrulayıcı olarak indirdi. O, Tevrat ve İncil'i de indirmişti.”** (Al-i İmran, 3/2-3). Ayrıca Bakara suresi, 89. ve 151. ayetleri de aynı manaya kuvvet vermektedir. Demek, Hz. İsa (a.s)’a öğretilecek 3. kitabın Kur’an olduğu ve bu durumun ancak İslam dininden sonra vuku bulacağı gerçeği güneş gibi ortaya çıkmış olur.

“Şüphesiz O, kıyamet saati için bir ilimdir. Öyleyse ondan yana hiçbir kuşkuya kapılmayın ve bana uyun. Dosdoğru yol budur.” (Zuhruf, 43/61).

Bu ayet-i kerimeden evvelki ayetler doğrudan Hz. İsa (a.s)’dan bahsettiklerinden dolayı, bu ayette geçen **“Şüphesiz o, kıyamet saati için bir ilimdir.”** ifadesini, O’nun geldiği zamanına kayıtlamak mümkün değildir. Çünkü, Kur’an kıyamet alametleri olarak bilgi verecekse, istikbaldeki hadiselerden bilgi vermesi gerekir. Demek bu Ayet-i kerime, Hz. İsa (a.s)’ın kıyamete yakın bir zamanda tekrar dünyaya geleceği ve bu dönüşün bir kıyamet alameti olacağını haber vermektedir. Katade (r.a), Zuhruf Suresi'nin 61. ayetini ise, **“Hz. İsa'nın nüzulu, kıyamet için bir işarettir.”** sözleriyle açıklamaktadır.(3)

“Allah şöyle diyecek: 'Ey Meryem oğlu İsa, sana ve annene olan nimetimi hatırla. Ben seni Ruhu'l-Kudüs ile destekledim, beşikte iken de, yetişkin iken de insanlarla konuşuyordun...” (Maide, 5/110; aynı mealde ifadeler Al-i İmran, 3/46).

Müfessirlerimiz, bu ayet-i kerimelerde geçen **“yetişkin iken”** ifadesinden Hz. İsa (a.s)’ın tekrar geleceğini istihraç etmişlerdir. **Şöyle ki;**

Bu ayetlerde geçen yetişkin ifadesinin Arapça karşılığı **“kehlen”** dir. Ve bu ifade, Kur’anda iki yerde ve Hz. İsa (a.s) için kullanılmaktadır. **“Kehlen”** kelimesi ise **“otuz - elli yaşları arasında bulunan, gençlik devresini bitirip ihtiyarlığa ayak basan ve yaşı kemale ermiş kimse”** anlamına gelmektedir. Alimlerimiz ise, **“kehlen”** kelimesi için, **“35 yaş sonrası döneme işaret ediyor”** diye ittifak etmişlerdir. Madem bu kelime Kur’anda iki yerde geçmektedir ve Hz. İsa (a.s)’dan bahsetmektedir. Hem madem Hz. İsa (a.s) bu kelimenin ifade ettiği yaştan evvel insanların arasından ayrılmıştır. Hem madem 35 yaştan büyük olduğunda da insanlarla konuşmaya devam edecektir. Hem madem böyle bir tabir başka hiçbir

peygamber için kullanılmamıştır. Öyleyse bu **“kehlen”** tabiri, Hz. İsa (a.s)’ın dünyaya tekrar gelişini müjdeliyor denilebilir. Sahebelerden İbn Zeyd (r.a) da bu kanaattedir.(4)

2. Hadislerden Deliller:

Peygamber Efendimiz (a.s.m), Hz. İsa (a.s)’ın tekrar dönüşü ve yapacağı hizmetlerle alakalı bilgileri, Kur’ana göre daha açık ve net ifadelerle bize haber vermektedir. Bu haberler, başta altı sahih ve değerli hadis kitaplarımız olan Kütüb-ü Sittede ve diğer sahih hadis kitaplarında geniş bir şekilde belirtilmiştir. Peygamberimiz (asm)’in Hz. İsa (a.s)’la ilgili verdiği haberleri ve bunların kısa yorumlarını aktarmaya çalışalım:

"Sizler on alameti görmedikçe hiçbir zaman kıyamet kopmaz... Biri de İsa (as)'ın inmesi..."(5)

Bu hadiste Hz. İsa (a.s)’ın tekrar geleceği çok açık ifadelerle belirtilmektedir.

"Vallahi Meryem oğlu (Hz. İsa Aleyhisselam), ...hacc yapmak veya umre yapmak yahut da her ikisini de yapmak için icabet edecektir..."(6)

Bu hadiste hem Hz. İsa (a.s)’ın tekrar geleceği ve hem de İslam dininin emirlerini yerine getireceği gayet net bir şekilde ortaya konulmuştur.

"Kıyamet on alamet görülmedikçe kopmaz: Duman, Deccal, Dabbetu'l arz, Güneş'in batıdan doğması, İsa'nın yeryüzüne inmesi..."(7)

Kıyametin binlerce alametinin en büyüklerinden olan on tanesi içerisinde Hz. İsa (a.s)’ın tekrar geleceğinin yer aldığı, Hz. Peygamber (a.s.m) bu hadisiyle haber veriyor.

"Nefsim kudret elinde olan Allah'a yemin ederim ki, Meryem oğlu İsa'nın adalet sahibi olarak inmesi yakındır..."(8)

Hız. İsa (a.s)'ın yapacağı bir çok hizmetten birisi de adaleti tesis etmek olduğu, yukarıdaki hadisten anlaşılıyor.

"İsa incek; emirleri: 'Haydi gel, bize namaz kıldır!' diyecek. Buna karşılık: 'Kiminiz kiminizin emiridir. Bu, Allah'ın bu ümmete bir lütfu ve keremidir.' diyecek."(9)

Bu hadiste de Hz. İsa (a.s)'ın ineceği ve Müslümanların emirine namazda tabi olacağı müjdelmektedir. Buna işaret eden başka bir hadis-i şerif meali de şöyledir: **"Hazret-i İsa (as) gelir, Hazret-i Mehdî'ye namazda iktida eder, tabi' olur."**(10)

"Vallahi muhakkak ve muhakkak Meryem oğlu İsa incek, hem adil bir hakem, adaletli bir hükümdar olarak incek..."(11)

Burada Hz. İsa (a.s)'ın, dünyaya teşrif ettiğinde adil bir hakem ve hükümdar olacağı bildirilmektedir.

"İmamınız kendinizden olduğu halde, Meryem oğlu sizin içinize indiği zaman sizler nasıl olursunuz?"(12)

Hız. İsa (a.s)'ın Müslümanların içerisinde ineceği, bu ifadelerle açık beyan haber verilmektedir.

3. İslam Alimlerinden Deliller:

İslam alimleri ayet ve hadislere dayanarak Hz. İsa (a.s)'ın tekrar dünyaya teşrif edeceğini haber vermişlerdir. Bu alimlerin başında sahabe efendilerimiz gelmektedir. Onların bazılarının görüşlerini ayet-i kerimeleri açıklarken vermeye çalıştık. O'nun (a.s) bir insan olarak dünyaya geleceğini çoğu alimler kabul etmekle beraber, bazı azınlıkta kalan alimlerimiz Hz. İsa (a.s)'ın manevi olarak dünyaya teşrif edeceğini iddia etmektedirler. Yani bu alimlere göre; hem Hristiyanlık ve hem de İslam dininin kuvvet bulması ve birbirlerine yaklaşp din düşmanlarını mağlup etmeleri, O'nun manevi gelişi ve bereketiyle temin edilecektir. **Yoksa O'nun insan olarak tekrar gelişi olmayacaktır.** Şimdi Hz. İsa (a.s)'ın geleceği ile ilgili ilim adamlarımızın verdikleri beyanattan bazılarını aktarmaya çalışalım:

• Hz. İsa'nın tekrar geleceğini nakleden alimlerin başında **İmam-ı Azam Ebu Hanife** gelmektedir. Ebu Hanife; "**Deccal'in, Ye'cüc ve Me'cücün çıkması, Güneş'in batıdan doğması, İsa (as)'ın gökten inmesi ve diğer kıyamet alametleri, sahih haberlerde varid olduğu vech ile haktır ve olacaktır.**" diyor.(13)

• Es Seffarini, "**Levami**" adlı eserinde, İslam alimlerinin bu konuda ittifak halinde olduklarını şöyle ifade eder: Bütün ümmet, Meryem oğlu İsa'nın ineceği hususunda ittifak etmiştir. Şeriat ehlinde hiç kimse bu hususta muhalif olmamıştır.(14)

• Büyük İslam alimi **Seyyid Alusi** de "**Ruhu'l-Meani**" tefsirinde, Hz. İsa'nın inişi konusunda ehl-i sünnetin söz birliği yaptığını, bu konuda haberlerin manevi tevatür derecesine ulaşacak kadar meşhur olduğunu, Hz. İsa'nın gelişine imanın vacip olduğunu açıklamıştır.(15)

• **İmam Kevseri** de "**H. İsa'nın inişiyle ilgili hadis-i şeriflerdeki tevatür, tevatür-i manevidir.**" Sahih (sağlam) ve hasen (güzel) hadis-i şerifin her biri, farklı manalara delalet etmekle birlikte hepsi de Hz. İsa'nın ineceği hususunda söz birliği içindedirler ki, bu, hadis ilminin kokusunu koklayan bir kimse için inkarı mümkün olmayan bir gerçektir...(16)

• **Alim İbn-i Kesir ise**, konuyla ilgili ayetlerin tefsirini yaptıktan ve ilgili hadisleri açıkladıktan sonra düşüncesini şöyle ifade etmektedir:

"İşte bunlar Resulullah (a.s.m)'dan mütevatir olarak rivayet edilmiştir ve bu hadis-i şeriflerde, Hz. İsa'nın nasıl ve nereye ineceği hususu açıklanmıştır... Hz. İsa'nın cesed-i şerifiyle dünyaya ineceği hakkında zikredilen sahih ve mütevatir hadis-i şerifler, teville (başka şekilde yorumlanmaya) elverişli değildir."(17)

• **Şevkani** de İsa (as)'ın ineceğine dair hadislerin sayısının 29'a ulaştığını söyleyerek, bunları bir bir nakletmiş ve sonunda:

"Bizim naklettiğimiz hadisler görüldüğü gibi tevatür sınırına ulaştı. Bu beyanımızla şu sonuca varılıyor ki, beklenen Mehdi hakkındaki hadisler, Deccal hakkında hadisler ve İsa (as)'ın inmesine dair hadisler mütevatirdir." demiştir.(18)

• Hadis alimi Kettani'nin de "**Nazmü'l-Mütenasır**" isimli eserinde "**H. İsa'nın inişinin kitap, sünnet ve icma-ı ümmet ile sabit olduğunu, bu husustaki hadislerin, ayrıca Deccal ve Mehdi hakkındaki hadislerin de mütevatir olduğunu**" savunduğu görülür.(19)

• **İmam-ı Rabbani (r.a)** aşağıdaki hadis-i şerif gibi bazı rivayetlerden Hz. İsa (a.s)'ın geleceğini açık bir şekilde beyan etmektedir. "**Ashab-ı Kehf, H. İsa'nın yardımcıları olacaklardır.**" Hz. İsa (a.s), Hz. Mehdi zamanında yere inecektir. Hz.

Mehdi, Deccal'in yok edilisinde Hz. İsa'ya (a.s) muvafakat eder. Onun saltanatı zamanında, Ramazan ayının on dördünde Güneş tutulacaktır; o ayın ilkinde ise Ay kararacak. Bunların oluşu, adetin ve müneccimlerin hesabı hilafına (ihtilafına sebep) olacaktır."(20)

4. Asrımız Alimlerinden Bediüzzaman Said Nursi'nin Hz. İsa (a.s) ile İlgili Getirdiği Delil ve Yorumları:

Bediüzzaman Said Nursi'nin Hz. İsa (a.s)'ın dünyaya tekrar teşrifleri, nasıl geleceği ve yapacağı faaliyetlerle ilgili çok çarpıcı ve net ifadeleri mevcuttur. Bediüzzaman Hazretlerine göre:

- Hz. İsa (a.s) kesinlikle dünyaya teşrif edecektir. Fakat Hz. İsa (a.s)'ın semavattan gelişi iki aşamada olacağını; bunlardan birisinin manevi olarak gerçekleşeceği ve Hristiyanlığın yanlış fikirlere arınması ve manen İslamiyet'e inkılap etmesi şeklinde olacaktır.

“İşte böyle bir sırada, o cereyan pek kuvvetli görüldüğü bir zamanda, Hazret-i İsa Aleyhisselâm'ın şahsiyet-i maneviyesinden ibaret olan hakikî İsevîlik dini zuhur edecek, yani rahmet-i İlahiyenin semasından nüzul edecek; hâl-i hazır Hristiyanlık dini o hakikata karşı tasaffi edecek, hurafattan ve tahrifattan sıyrılacak, hakaik-i İslâmiye ile birleşecek; manen Hristiyanlık bir nevi İslâmiyete inkılab edecektir. Ve Kur'ana iktida ederek, o İsevîlik şahs-ı manevîsi tâbi' ve İslâmiyet metbu' makamında kalacak; din-i hak bu iltihak neticesinde azîm bir kuvvet bulacaktır.”

İkinci inişinin ise maddi ve cesedi bir iniş olacağını haber veriyor:

“Dinsizlik cereyanına karşı ayrı ayrı iken mağlub olan İsevîlik ve İslâmiyet ittihad neticesinde, dinsizlik cereyanına galebe edip dağıtacak istidadında iken; âlem-i semavatta cism-i beşerîsiyle bulunan şahs-ı İsa Aleyhisselâm, o din-i hak cereyanının başına geçeceğini, bir Muhbir-i Sadık, bir Kadir-i Külli Şey'in va'dine istinad ederek haber vermiştir. Madem haber vermiş, haktır; madem Kadir-i Külli Şey' va'detmiş, elbette yapacaktır.”(21)

- Hz. İsa (a.s)'ın dünyaya gelişinin İlahi kudret açısından bir zorluk teşkil etmeyeceği, aksine Allah'ın (c.c) her zaman uyguladığı bir kanun olduğunu şu ifadelerle ortaya koymaktadır:

"Evet her vakit semavattan melaikeleri yere gönderen ve bazı vakitte insan suretine vaz'eden (*Hazret-i Cibril'in "Dihye" suretine girmesi gibi*) ve ruhanîleri âlem-i ervahtan gönderip beşer suretine temessül ettiren, hattâ ölmüş evliyaların çoklarının ervahlarını cesed-i misaliyle dünyaya gönderen bir Hakîm-i Zülcelal, Hazret-i İsa Aleyhisselâm'ı, İsa dinine ait en mühim bir hüsn-ü hâtimesi için, değil sema-i dünyada cesediyle bulunan ve hayatta olan Hazret-i İsa, belki âlem-i âhiretin en uzak köşesine gitseydi ve hakikaten ölseydi, yine şöyle bir netice-i azîme için ona yeniden cesed giydirip dünyaya göndermek, o Hakîm'in hikmetinden uzak değil.. belki onun hikmeti öyle iktiza ettiği için va'detmiş ve va'dettiği için elbette gönderecek." (22)

- Hz. İsa (a.s) Müslümanların emiri olan Hz. Mehdi'ye tabi olacaktır. Bu tabi olmanın neticesinde İslami kaide ve ahlakın tüm dünyaya yayılışı gerçekleşmiş olacaktır.

"'Hazret-i İsa Aleyhisselam gelir, Hz. Mehdi'ye namazda iktida eder, tabi olur.' diye rivayeti bu ittifaka ve Hakikat-i Kur'aniye'nin metbuiyetine ve hakimiyetine işaret eder."(23)

- Hz. İsa (a.s)'ın en büyük işlerinden birisi de Deccali öldürmektir: Bediüzzaman; **"İsa Aleyhisselâm büyük Deccal'ı öldürür."** (*Tirmizi, Fiten: 62*) hadis-i şerifine şöyle bir yorum getirir.

"Sihir ve manyetizma ve ispiirtizma gibi istidracî hârikalarıyla kendini muhafaza eden ve herkesi teshir eden o dehşetli Deccal'ı öldürebilecek, mesleğini değiştirecek; ancak hârika ve mu'cizatlı ve umumun makbulü bir zât olabilir ki: O zât, en ziyade alâkadar ve ekser insanların peygamberi olan Hazret-i İsa Aleyhisselâm'dır."(24)

- Hz. İsa (a.s), herkes tarafından tanınmayacaktır.

"Hazret-i İsa Aleyhisselâm geldiği vakit, herkes onun hakikî İsa olduğunu bilmek lâzım değildir. Onun mukarreb ve havassı, nur-u iman ile onu tanır. Yoksa bedahet derecesinde herkes onu tanımayacaktır."(25)

Cenab-ı Hak (c.c) bizi O kutlu zata (a.s) hakiki dost ve yolunu gözleyip davasında çalışan, O'nu sevip arzulayan insanlardan eylesin. Amin...

Dipnotlar:

- (1) bk. *Ruhul Beyan*.
- (2) bk. bk. *Sami Baybal, İbrahimi Dinlerde Mesih'in Dönüşü, Yediveren Kitap, Temmuz 2002, s. 238-240.*
- (3) bk. *age.*
- (4) bk. *age.*
- (5) bk. *Müslim, Kitabü-l Fiten: 39.*
- (6) bk. *Müslim, Hacc: 216, 1252.*
- (7) bk. *Rudani, Büyük Hadis Külliyyatı, 5. cilt, s. 362.*
- (8) bk. *Buhari, Kitabü'l-Büyu': 102.*
- (9) bk. *Rudani, a.g.e. s. 380.*
- (10) bk. *Said Nursi, Şuâlar sh: 587; Buharî 1 / 83 hadîs no: 1406 ve 5/208.*
- (11) bk. *Nevevi Şerhi, Sahih-i Müslim; cilt 2, s.192.*
- (12) bk. *Buhari, Enbiya 3/1272.*
- (13) bk. *Ebu Hanife, Fıkh-ı Ekber, Çeviren: H. Basri Çantay, Ankara, 1982.*
- (14) bk. *Ahmet Mahmut Ünlü, Nüzul-i Mesih Risalesi, Ekmel Yayıncılık, İstanbul, 1998, s.169.*
- (15) bk. *age.*
- (16) bk. *age.*
- (17) bk. *İbn-i Kesir, 1/578-582.*
- (18) bk. *Sünen-i İbn-i Mace, 10/338.*
- (19) bk. *Zeki Sartoprak, İslam İnancı Açısından Nüzul-i İsa Meselesi, Çağlayan Yayınları, İzmir, 1997, s.108.*
- (20) bk. *İmamı Rabbani, Mektubat, c.2, 381. Mektup, s.1169-1171.*
- (21) bk. [Bediüzzaman, Mektubat, On Beşinci Mektup.](#)
- (22) bk. [age.](#)
- (23) bk. [Şualar, Beşinci Şua.](#)
- (24) bk. [age.](#)
- (25) bk. [Bediüzzaman, Mektubat, On Beşinci Mektup.](#)